

5 OCT 1926

Anul II.

Aiud, 14 Octomvrie 1926.

No. 42.

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
Iar pentru comitele școlare și partc. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancațe nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Preotul și Învățătorul.

Preotul și învățătorul sunt cu drept cuvânt „*sarea și lumina poporului*“. Ei sunt conducătorii celor două instituțiuni de cultură de prin satele noastre; adică *școala și biserica*. De la modul cum vor ști a-și face datoriile și de la modul cum vor ști a întrebuița cu folos cunoștințele ce au căpătat din școalele ce anume i-a pregătit, va depinde și progresul menit a face aceste două instituțiuni pentru care se fac și aduc atâtea sacrificii.

Mai întâiu de toate, între acești doi luminători ai poporului, trebuie să fie armonie sau traiu bun, cum se zice. Se dispară gelosia, ce cu părere de rău am văzut că, există între mulți.

Ce ideie poate să-și facă săteanul, când întâlnindu-l preotul sau învățătorul, în loc să-i spună cum să se închine, cum să facă fapte bune, cum să urmeze în ale gospodăriei, se vor vorbi de rău unul pe altul?

Negreșit că-și va face o ideie rea și de unul și de altul!...

În asemenea caz, nu mai pot fi priviți ca luminători; nu mai pot fi luați de exemplu pentru bine; nu le va mai da nimeni nici o atențiune; și în loc de a propaga morala, vor propaga imoralitatea.

REDACTIA

Amândoi trebuie să trăiască ca frații și să se înțeleagă în de comun acord; căci misiunea lor este aceeași.

Pentru a putea să-și îndeplinească cu folos misiunea ce li s-a încredințat, trebuie să se bucure de stima și considerațiunea locuitorilor. Și pentru a se bucura de stimă și considerație, vor căuta a avea purtare corectă.

Să se ferească de a face fapte scandaloase și de a se duce prin cârciume, cistind de a valma cu locuitorii; căci atunci prestigiul li s-a micșorat, și ori ce le-ar spune, nimic nu li se va lua în seamă.

Să fie model de gospodărie.. Să se ferească de a avea daraveri bănești cu locuitorii; căci ajung la sfadă, la certuri ce degenerază în bătăi, și în cele din urmă, ajung înaintea instanțelor judecătorești.

Atât unul, cât și altul, vor profita de toată ocaziunea unde sunt adunați câți mai mulți locuitori, și cu cuviință și blândețe să le vorbească despre: agricultura sistematică, despre creșterea și îngrijirea vitelor, cultura albinelor, a viermilor de mătase, industria casnică, igienă, drepăturile și datoriile cetățenilor etc. etc.

Preotul, care e mai în contact cu țăranul, de oare-ce prin serviciile ce i le face e mai totdeauna în casa lui, să-i vorbească despre școală și despre foloasele ei, convingându-l că nu trebuie să aștepte a fi amendat și apoi să-și trimeată copilul la școală; și că școala să nu o creadă ca o povară grea ci din contră ca o instituțiune folositoare, menită a forma pe om sub triplul raport: fizic, moral și material. Și că copiii cari învață carte, când vor ajunge oameni mari, vor fi cetățeni deștepți; cetățeni, cari să-și cunoască cu sfințenie datoriile către sine; către ceilalți oameni, către autorități și către scumpa patrie, mama comună a tuturor. Le vor da exemple cum e în alte țări, unde locuitorii muncesc mai puțin și mai ușor, fiind ajutați de mașini, dar au mai mult; mănâncă mai bine, se îmbracă mai bine și mai curat, au vite mai frumoase, pe când la noi, țăranul muncește toată ziua fără nici-un rost, se hrănește rău, se îmbracă prost și, rupt de muncă și de întristare că nu ma poate întimpina greutățile și

necesitățile, moare în floarea vârstei, lăsându-și familia în mizerie.

Învățătorul, în fiecare Duminică și sărbătoare să meargă cu copiii la biserică, să-i deprindă a cânta câte- ceva din liturghie și să-i învețe a spune rugăciunile: Crezul și Tatăl nostru. E recomandabil ca și învățătorul să fie predici în biserică poporenilor, unde explicându-le din evanghelie, spre a le desvolta simțul religios, va trece la trebuințele lor zilnice, arătându-le calea pe care pot învinge greutățile. Asemenea le va vorbi despre onoare, despre binefaceri, despre ajutorarea celor nenorociți și săraci.

Lucrând în modul acesta sătenii îi vor asculta cu drag, îi va respecta în deajuns și vor fi priviți în adevăr ca luminători și povățuitori. Numai așa, scopul va fi ajuns.

Preotul și învățătorul, nu trebuie să facă politică în comună. Făcând politică, vor căuta a vădi intrigi printre locuitori pentru a alege ca primar pe cutare persoană, etc.

Ne-făcând politică, ori și cine ar fi primar, te vei avea bine cu el.

Primarul, dacă se întâmplă că e om deștept, și dacă își cunoaște bine datoria și atribuțiunile sale, poate da foarte mult concurs preotului și învățătorului. Dânsul, ca autoritate, va putea întotdeauna sfătui pe locuitori a-și trimite copiii la școală și a merge în fiecare Duminică și sărbătoare la biserică.

Pentruca atât preotul cât și învățătorul să poată corespunde scopului pentru care e trimis în mijlocul țăranilor; și pentru a-și putea îndeplini cu sfințenic datoria lui, trebuie necondiționat a i se îmbunătăți situația materială. Dacă li-se va îmbunătăți situația materială atunci și răspunderea și pretendențiunile celor în drept, vor putea fi mai mari.

Grigorie N. Coatu.

Mișcarea pedagogică și mersul învățământului în Ceho-Slovacia.

Inceputurile pedagogiei cehoslovace moderne coincid cu renașterea națională, care și-a luat avânt de pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea.

J. V. Svoboda (1800—1844) dezvoltă, înainte de Fröbel, în cartea sa „Skolka”, teoria și procedeele școlii materne. Revoluția dela 1848, care dă Ceho-Slovacilor un moment speranța independenței, imprimă mișcării pedagogice o impulsie nouă.

K. S. Amerling fondează prima școală superioară populară și prezintă un proiect de organizație națională a școlilor primare (1848). Dar reacțiunea, care urmă mișcării dela 1848, stinse eforturile patriotice cehe.

Pedagogia rămâne în parte sub influența germană a lui Herbart prin *G. A. Lindner* (1828—1887). Dar cu *Masaryk*, ale cărui prelegeri exercită o mare influență (asupra lui Beneš în deosebi) pedagogia lui Herbart a început să fie neglijată. Universitatea merge în fruntea mișcării pedagogice cu *Drtna* (1861—1925), *Hostinsky* (1847—1910), *Cada* (1865—1918).

Cei doi reprezentanți ai pedagogiei Ceho-Slovace de azi sunt *Kadner*, autorul unei istorii a pedagogiei, care rămâne fidel concepției pedagogice tradiționale clasice, și *Chlup*, reprezentantul pedagogiei experimentale.

Pedagogia cehoslovacă cere pentru copil deplină libertate. *Ulehla* susține că pentru copiii dela 6—8 ani să se înlăture cu desăvârșire programele, orariile și cărțile. Pentru aceștia e suficient dacă li se face educația simțurilor, a mâinii, dacă li se deșteaptă inteligența și se provoacă sentimentele nobile. Se va ține socoteală de psihologia elevilor și de interesele lor. *Bakule* și *Havranek* au obținut frumoase rezultate în această direcție.

Metodele școlii active au câștigat toate spiritele educatorilor și se aplică cu succes în numeroase școli.

Discuțiile pedagogice din Ceho-Slovacia, cu mare răsunset în ultimii ani, au fost: una cu privire la rostul lucrului manual în școlile de cultură generală. S'au exprimat două păreri: după unii, lucrul manual trebuie să se predea ca obiect de învățământ, după alții ca principiu cu scop educativ. A învins prima părere.

O altă discuție s'a produs în jurul învățământului educativ: să fie morala un obiect de învățământ sau să pătrundă în întreaga viață a școlii, deci să se aplice ca principiu la toate obiectele de învățământ? Și aci a învins tot prima părere.

Vedem aci clară influența pedagogiei lui *Kerschensteiner*.

E de remarcat și aci ca și în Polonia tendința de a se stabili o legătură strânsă între școală și familie. Sunt câteva reviste cari lucrează tocmai în scopul apropierii familiei de școală.

Liceul cuprinde 7 clase: primul ciclu de 4 ani, al doilea de 3 ani. Dela clasa V-a există bifurcație (secția clasică și modernă). Clasa VIII-a e instituită în scopul pregătirii pentru cursul superior și cuprinde trei secțiuni.

Interesantă e legea promulgată în 1919, care institue cursurile populare de educație civică și o altă lege, tot în acest an, pentru înființarea bibliotecilor populare, creindu-se și un impozit special în acest scop.

„Revista Gen. a Învățămintului”.

Directorul Theodoru se demască...

N-au trecut nici trei zile dela evacuarea de către noi a localului școlael primare de stat. No. 2 din strada Octavian Goga și s-au și adevărit afirmările și prevederile noastre, că *adica* **directorul Theodoru nu dorește atâta să obțină localul numit pentru școala sa, ci mai vârtos, ca să se instateze el și cu familia sa în locuința de acolo.**

Și de fapt la două zile după evacuarea completă a localului, directorul Theodoru s-a mutat în locuința de acolo cu toate că el a declarat tuturor pe cuvântul său de onoare, că nu se va muta acolo, fiindcă locuința respectivă e destinată pentru internat. Dar ce are de a face lucrul acesta. Bine, că s-a evacuat odată localul; de aranjament dispune dl director Domniasa, ca mai mare va ocupa atâtea camere din local câte îi trebuiește pentru a se aranja boierește, iar pentru dormitorul bieților elevi vor fi suficiente o cameră-două, ca să doarmă înghesuți ca sardelele în cutie... Ori eventual elevii vor putea afla adăpost prin *podul* ori *subteranul* școlael. Pe când dar directorul Theodoru se aranjează (nu știm până când?), școala noastră maghiară de stat a trebuit s'o înghesum în localul școlar din Piața Regele Ferdinand, unde *instrucția nu mai încetează dela orele 8 dimineața până la orele 8 seara, iar grădina noastră de copii No. 2 a rămas pe drumuri*... Intrebăm: *Ce zic acum la toate aceste On. Consiliu orășănesc și superioritățile noastre școlare?*

Domnii subrevizori școlari de control au fost autorizați de noi ca să incaseze dela comitetele școlare restanțele abonamentului la revista noastră,

Cărți și reviste.

* „*Revista Generală a Învățământului*“. Anul XIV. No. 7. Septembrie 1926 București. Sumarul: G. G. Antonescu — Un institut pedagogic român. I. C. Petrescu. — Pedagogia nouă contra pedagogiei noi. Gh. Marinescu: In jurul examenului de bacalaureat. I. I. Gabrea — Alegerea locurilor in învățământul primar. Elisa Alexandrescu — Metode noi in învățământul elvețian. R. Petre. — Scriscetițul după metoda ideo — vizuală a doctorului Decroly. Cronică. Bibliografie.

* „*Revista Școlii*“. Anul III. No. 9, 10 și 11. Iunie, Iulie, August 1926. Botoșani. Sumarul: C. Jordăchescu: Conducerea Asociației Generale. Gh. Mihalciuc: Inamovibilitatea. O lature a ei in învățământul primar. M. Apostol: Pecetea vremii. Spicuiuri asupra personalității. Gh. Mihalciuc: Inspecțiile speciale in învățământul primar. G. Bogdan Duică: Congresul învățătorimei ardele-nești in Brașov. A. D.: Gramatica in școala primară și secundară. C. Jordăchescu: Ordinioară și acum, in chestia acordării distincțiilor. Spicuiuri și recenzii. Informațiuni.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica in partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat inregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

No. 2344/1926

Vă facem cunoscut, că On. Minister a dispus prin ordinul Nr. 70893—1926 ca pe viitor să se plătească salariul întreg învățătorilor și institutorilor cari se află in concediu de boală, numai acelorora, cari au un concediu mai mare de o lună, pân la șese luni.

Aceasta hotărâre s'a luat din cauza abuzului care se face de unele județe, din care cauză fondul este amenințat să se epuizeze înainte de sfârșitul anului bugetar,

No. 2901/1926

Vi se comunică in copie ordinul ministerial No. 102938/1926:

„Pentru preîntâmpinarea ivirii de epidemii in școli, veți binevoi a lua următoarele măsuri:“

„1) Se va proceda la curățirea radicală a localului, dependențelor și curții școlii și eventual a internatului de sub autoritatea D-voastră, prin văruierea sau zugrăveala din nou, formolizare, sulfurizare, sau pulverizare de antiseptice in încăperile clădirilor, prin văpsire, spălare sau orice alt mijloc de antisepsie a mobi-

lierului. Așemini veți proceda la deparazitarea și dezinfecția lîngeriei și obiectelor de pat din dormitoare. Se vor ridica gunoaiile din curte, turnându-se apoi pe locul curățit lapte de var stins de curând. Se va revizui canalizarea (dacă există) sau se vor lua măsuri de construirea unui colector pentru lături și lazi acoperite pentru gunoae."

„Latrinele vor face obiect de atențiune deosebită amenajându-se cât mai bine și mai comod și în special se va da mare atențiune de vidare spre egout (dacă există) sau spre colector; se va pune în ele clorură de calciu în permanență și se va căuta a fi bine ventilate."

„Pentru aceste măsuri de salubritate veți apela la competența și sfaturile domnilor Medici de Stat sau Medici școlari respectivi. Aceste măsuri se vor executa în așa fel în cât să nu se întârzie deschiderea cursurilor nici să nu se întrerupă ținerea lor regulată."

„2. Veți ruga pe d-nii Medici de Stat din circumscripția sanitară de care depindeți, sau veți invita pe d-nii Medici școlari respectivi, a face o minuțioasă examinare individuală a tuturor elevilor, fără excepțiune, întocmind tablouri nominale cu rezultatul examinării în dublu exemplar, semnate de medici și contra semnate de D-voastră, din care un exemplar se va trimite Inspectoratului General Sanitar al acestui Minister. Cu această ocaziune se vor face investigațiuni relative la starea epidemică din localitățile de origină a elevilor și controlul buletinelor de sănătate cu care obligator fiecare elev trebuie să se prezinte la intrarea în școală, fie intern, sau extern.

„2. Se atrage pentru ultima oară atențiunea complectării fișelor sanitare individuale ale elevilor impuse de legile și regulamentele școlare și cari trebuiesc complectate cel mult până la 31 Decembrie 1926; organele de control sanitar al acestui Minister urmând a comunica executarea lor.

„De executarea prezentului ordin rămâneți direct responsabil.

No. 2933—1926.

Vă comunicăm spre știre și conformare copia ordinului No. 31498—1926 al Casei Școalelor :

„In vederea inzeestrării școalelor primare cu material didactic, hărți, tablouri, icoane, cărți, biblioteci, etc. avem onoarea a vă ruga să dați circulară școalelor din județul Dv. ca toate intervențiile pentru acordarea acestui material să se facă numai prin Revizoratul școlar, iar nu direct de școale la Casa Școalelor."

„Asupra cererilor veți face cuvenitul referat, dacă școala are local propriu și învățătorul este titular."

„In acelaș timp la cererea lor, școalele vor anexa un tablou de tot materialul didactic ce au și în câte exemplare, de asemenea și biblioteka câte volume are, de cine sunt date și în câte exemplare este fiecare volum."

No. 2959—1926.

Vă face cunoscut, că Ministerul în conformitate cu legea societății invalizilor orf. de război, scutește pe elevii și elevele din această categorie, de taxele școlare și de comitet la care sunt impusi ceilalți elevi."

Asociația învățătorilor, Secția județului ALBA.

No. 14—1925.

CONVOACARE.

Se convoacă adunarea generală anuală, pe ziua de 25 l. c. în Alba-Iulia, cu următorul

Program :

1. Participarea la serviciul divin, ora 8^{1/2} a. m.
2. Deschiderea ședinței, ora 9 a. m.
3. Mișcarea pedagogică în anii de după războiu; — conferința Dlor inv. Grigorie Ursu și Gheorghe Albu.
4. Școala activă și feliul ei de aplicare: — conferința Dlui Eugen Tănase inv. dir. în Roșia-Montană.
5. Raportul casarului.
6. Alegerea alor 2 membri în comitet.
7. Căminul învățătorilor.

Localul unde se va ținea ședința și banchetul, se va comunica ulterior.

Se face un apel călduros, ca să se prezinte toți colegii. Alba-Iulia, la 9 Octomvrie 1926.

Biroul :

Andrieu Floașiu,
președinte.

Vasile Șandru.
secretar.

Revizoratul Școlar al Județului Alba.

No. 3032/1926

Convocare.

On. membrii ai corpului didactic dela școalele primare de stat și grădinile de copii din acest județ sunt convocați la conferință pe ziua de 25 Octomvrie a. c. orele 9 dimineața. Conferința aceasta se va ținea în Palatul Justiției din Alba Iulia și va fi prezidiată de către dl Inspector școlar P. Petrescu.

Program :

1. Orariile cursurilor primare și supraprimare.
2. Programa școlară adaptată diferitelor orarii ce se vor stabili.
3. Obligativitatea școlară.
4. Eventuale.

Participarea e strict obligatorie, absențele nemotivate se vor amenda cu rigoare.

Aiud, 12 Octomvrie 1926.

p. Revizor școlar.
Aug. Ocnean.